

סקירת אמצעי תשלום: עבודת חקר

דף עבודה כללי

לפניכם סקירה מקיפה על אחד מאמצעי התשלום הקיימים היום.
עליכם **לתמצת** את הסקירה **ולהציגה** בפני הכיתה במשך 3-5 דקות באמצעות מצגת, פוסטר או כל כלי עזר אחר.

ניתן לשלב במסגרת ההצגה שירה, ריקוד, הצגה, סרטון וכדו'.
במסגרת הצגת הסקירה, עליכם **להשיב** על השאלות הבאות:

1. מהו אמצעי התשלום מבחינה טכנולוגית?
2. כמה עולה להפיק את אמצעי התשלום?
3. כיצד מבטיחים את האמון באמצעי התשלום (אמצעים נגד זיוף למשל)?
4. מהם היתרונות והחסרונות שלו?
5. כיצד צריך להשתמש בו?
6. מי קהל היעד של אמצעי התשלום?

המחאות

המחאות, או צ'קים כפי שמקובל לקרוא להן, הן פיסות נייר המודפסות ע"י בנקים מסחריים ונחתמים בכתב יד או מדפסת עם ערך על ידי בעל הצ'ק. זהו אמצעי תשלום בן יותר מ-200 שנים, אשר בשונה ממטבעות או שטרות, מי שערב לערכו הוא מי שחותם עליו ולא הממשלה.

המחאה היא למעשה כתב התחייבות להעברת כסף מגורם אחד לאחר. תשלום באמצעות צ'ק ללא כיסוי, כלומר מתן צ'ק לחיוב חשבון בנק שאין בו את סכום הכסף שהצ'ק אמור להעביר, יכול להיות עבירה פלילית (תלוי בנסיבות ובכמות המקרים).

מאחר וצ'ק נכתב על ידי גורם מסוים (אדם או חברה) הוא אמצעי נוח מאוד לתשלום מאחר והוא לא מצריך הצטיידות מראש בכסף מזומן. בנוסף, מאחר וניתן לכתוב על הצ'ק הוראת תשלום למועד עתידי, זה מאפשר לשלם במועד עתידי או לפצל התחייבות לתשלומים במועדים רבים. לנוחות הזו יש כמובן מחיר מאחר וקל להתפתות להתחייב על סכומים שלא נמצאים בכיס או במועד עתידי, ולכן יש להיזהר בשימוש בו. למעשה לבני נוער מתחת לגיל 16 אסור בכלל לכתוב צ'קים ולבני 16 עד 18 מותר רק עד סכום של 400 ₪.

גביית צ'קים, בשונה מכסף מזומן, כרוכה בתשלום עמלה. כלומר שגם בעל הצ'ק וגם המוטב, כלומר מי שגובה אותו, משלמים לבנק עמלה על השירות הזה. בסכומים משמעותיים עמלה זו יחסית קטנה, אבל בסכומים קטנים היא משמעותית. על כן עסקים רבים לא מקבלים צ'קים על סכומים קטנים.

צ'ק צריך לגבות באמצעות בנק, לרוב דרך חשבון הבנק שלכם. כיום ניתן לעשות זאת גם באמצעות אפליקציות סמארטפון של הבנקים, ובעמלה מופחתת.

כשמקבלים צ'ק חשוב לשים לב לכמה פרטים חשובים:

הצ'ק חתום ע"י מי שנתן את הצ'ק ולא מוסב, כלומר שהצ'ק אינו סחיר. אם קיבלתם צ'ק סחיר לא תוכלו לבוא בטענות למי שנתן לכם את הצ'ק אלא למי שחתום עליו, כלומר מישהו שכלל אינכם מכירים.

הסכום במספרים זהה לסכום במילים, וזהה לסכום עליו הסכמתם.

התאריך כתוב למועד שעליו הוסכם. שימו לב שהפקדת צ'קים דחויים כרוכים בעמלה. בנוסף אם מועד הפירעון עבר לפני יותר מ-3 חודשים לרוב לא תוכלו להפקיד אותו.